

signelsesrig Virkning paa Lovens forstandige finansielle Gennemførelse, men ogsaa fordi de ny Tidens Indtræden vil tillade Venstre at komme bort fra det Syn paa Sagen, som den Gang var, om ikke det herskende, saa dog meget udbredt inden for Partiet. Jeg vil udtrykke dette Syn, saaledes som det den Gang blev udtrykt, nemlig derhen, at billige Takster, overordentlig billige Takster vare om ikke en Menneskeret, saa dog en Borgerret i Danmark. Jeg tror i alle Tilfælde, at den Opfattelse ikke længere er til Huse hos Landstingets Venstre. Naar jeg saaledes haaber at kunne blive enig med Venstre, sker det i fuld Fortrøstning til, at de 5 Aar, der ere gaaet, have gjort mig enig med Højre om Sagen. Jeg tror næsten ogsaa, jeg kan komme overens med de uafhængige konservative om den, hvis jeg da har forstaaet deres Fører rigtigt, da han for Landstinget hævdede Retten til at tale med i store finansielle Sager, hvorom det har en Mening og en Plan at gaa efter. Jeg tror, at dette gælder her. Hvad mener jeg da, at Landstinget skal gøre? Vi skulle se stort paa Sagen, vi skulle ikke nu som i 1895—96 betragte den som en demokratisk Sportsplads, hvor man skal kappes om at tjene Vælgernes Interesser, men som et af de Midler, der kunne hjælpe til at bortskaffe en af Finanslovens største Pletter, Underskuddet paa Statsbanernes Budget. Jeg siger udtrykkelig: et af de Midler, for, som jeg allerede har antydnet, jeg er paa det rene med, at Taksterne og Tarifferne ikke ere ene om at fremkalde Misæren.

Jeg vil dermed gaa over til at fremføre den Sammenstilling af 5-Aarsperioden før de ny Taksters Gennemførelse og 5-Aarsperioden derefter, som jeg før bebudede. Talen er altsaa om Tidsrummet fra 1892 til 1902. Dog maa det bemærkes, at Statsbanernes Driftsberetning for 1901—1902 ikke foreligger for mig i dette Øjeblik, og jeg kan altsaa ikke give det 10de Aars Resultat, men det turde jo ikke blive meget forskelligt fra det 9de Aars, saa jeg tror, at man ikke derfor behøver at fatte Mistillid til Oversigten. Jeg vil sammenligne først Indtægterne og dernæst Udgifterne og endelig Overskuddet i de første 5 Aar og i de sidste 5 Aar.

I 1892—93 havde Statsbanerne en Indtægt af 16,590,000 Kr. — jeg har selvfølgelig afrundet Summerne saaledes, at Hundrederne ere kastede bort. I det næste Aar, 1893—94, steg Indtægten til

17,858,000 Kr., altsaa en Stigning paa 1,268,000 Kr., i det følgende Aar til 18,837,000 Kr., altsaa en Stigning paa knap 1 Mill. Kr., i det fjerde Aar til 20,527,000 Kr., altsaa en Stigning af 1,690,000 Kr., og endelig i det femte Aar til 21,635,000 Kr., altsaa en Stigning paa 1,100,000 Kr. De Herrer ville se, at der er en ret jævn og endogsaa relativt meget smuk Vækst i Indtægterne. Jeg vil straks indskyde, at den Vækst, som senere er foregaaet i de næste 5 Aar efter Takstlovens Gennemførelse, ikke har været større — mærkeligvis. Jeg vil dernæst angive Udgifterne i disse Aar. I 1892—93 var Udgiften 14,100,000 Kr., i næste Aar 14,240,000 Kr., altsaa en Stigning paa 140,000 Kr., og i det tredje Aar 14,934,000 Kr., altsaa en Stigning paa 700,000 Kr. Det bemærkes udtrykkelig i Statsbanernes Beretning vedrørende dette Aar, at Stigningen, som var ganske ekstraordinær, sammenlignet med, hvad der var passeret forud, forvoldtes af Udgifterne til Snerydning i den forløbne Vinter, der beløb sig til 405,000 Kr. I Aaret 1895—96 havde man en Udgift af 15,326,000 Kr., altsaa en Stigning paa 400,000 Kr., i 1896—97 en Udgift af 16,465,000 Kr., altsaa en Stigning paa 1,140,000 Kr. Denne Stigning er meget alvorlig. Den siges udelukkende at være en Virkning af Trafikforøgelsen, man havde ikke en Gang en Sneudgift. Jeg antager derfor, at man den Gang var kommen ind paa at se for lyst paa Tingene. Man begyndte at forøge Trafikken noget ud over, hvad den aarlige Stigning af Befolkningen og den aarlige Tilvækst i Trafikken gennem den stadige Bygning af Privatbaner motiverede, saaledes at man fik større Driftsudgifter, end der egentlig paakrævedes. Det staar i alt Fald ret umotiveret, at man havde denne stærke Stigning i 1896—97. Ærede Medlemmer maa ikke tro, at det er ganske omsonst, at jeg foredrager disse Ting, endskønt den, som ikke noterer sig dem, muligvis ikke kan følge med lige til Enden, men de ville jo komme til at foreligge i Tidenden, og jeg drister mig til at sige, at det er en nyttig Sammenligning, der her gøres. Driften gav i de nævnte Aar 1892—97 et Overskud, i det første Aar af 2,490,000 Kr., næste Aar af 3,618,000 Kr., tredje Aar af 3,903,000 Kr., fjerde Aar af 5,201,000 Kr. og femte Aar af 5,170,000 Kr. Overskuddet kulminerer i 1895—96, det samme Aar, i hvilket jeg mistænkte Statsbanerne for at have begyndt at give større Driftsudgifter, end der var foranlediget af Trafikkens natur-